

ŠIBENSKI GLASNIK

List za vijesti, vojne naredbe i općinske napatke

Cijena Kuna 2.—

Izlazi utorkom, četvrtkom i subotom

Lit. 1.—

Ponovo je došlo do živahnije djelatnosti njemačkih podmornica

Gubitci Sovjeta u ljudstvu i materijalu gotovo su nevjerovatni

Iz glavnog stana Vodje Reicha, 30. listopada 1943.

Vrhovno zapovjedništvo oružanih snaga javlja:

Između Dnjepra i Azovskog mora još je u toku odbranbena borba sa nesmanjenom žestinom. U riječnom koljenu Dnjepra naročito su bile teške borbe kod Krivoj Roga. Pokušaji prodora premoćnijih pješadijskih i oklopnih snaga bili su osujećeni, vlastiti položaji u teškim borbama održani i uništeni 43 sovjetskih oklopnih kola. Sjeverno od Krivoj Roga suprotstavili su se Sovjeti našim zamašnim protunapadajima ogorčenim otporom. Više neprijateljskih pješadijskih i oklopnih odreda pretrpjeli su kod ovih borbi ogromne gubitke. Na obim stranama od Gomela ostali su bezuspješni i oni napadaji koje su Sovjeti također i jučer nastavili. Vlastitim protunapadajima ponovo su povraćeni prolazno izgubljeni krajevi. Pri tome je bilo u borbi za jedno jedino mjesto, koje je neizmjenično mjenjalo gospodara, uništeno 36 samih teških sovjetskih oklopnih kola. Zapadno od Smolenska razbuktlele su se nove teške odbranbene borbe. Nakon snažnog artiljerijskog pripremanja stalno je nadirao neprijatelj tokom čitavog dana svojim napadačkim valovima potpomognut brojnim oklopnim kolima i borbenim zrakoplovima. U ogorčenim borbama održala je naša u borbi naročito istaknuta pješadija svoje položaje uspješno potpomognuta pri ovome svojom artiljerijskom i bacanom vatrom. Sa ostalog istočnog ratišta javlja se samo živahna mjesna borbena djelatnost, naročito u prostoru zapadno od Kričeva.

Talijansko ratište: Na južnom talijanskom ratištu bilo je odbijeno nekoliko mjesnih napadaja britansko-sjeveroameričkih snaga na naše položaje na obim stranama Volturna. Brzi njemački borbeni zrakoplovi napali su dobrim uspjehom na putu k ratištu neprijateljske dovozne kolone.

Iz glavnog stana Vodje Reicha, 31. listopada 1943.

Vrhovno zapovjedništvo oružanih snaga javlja:

U južnom dijelu istočnog ratišta ponovo su se nalazile naše čete u teškim borbama. Između Azovskog mora i Dnjepra bili su odbijeni jaki neprijateljski napadaji. U riječnom koljenu Dnjepra, zapadno od Zaporozja i u prostoru zapadno od Djepetrovska, odbijeno je više sovjetskih nadiranja. Naši protunapadaji sjeverno od Krivoj Roga i dalje su dobro napredovali usprkos ogorčenog neprijateljskog otpora. Na srednjem otkjenu istočnog ratišta, kod Gomela i zapadno od Smolenska prolazno je popustila neprijateljska napadačka djelatnost. Mjesni prodori su bili odbijeni. U pomenutim prostorima naročito zapadno od Kričeva povraćeni su vlastitim protunapadajima nekoliko važnih pokrajinskih otkjeka koji su bili izgubljeni u borbama posljednjih dana. Južno od Velikog Lukija jučer je nešto oživjela borbena djelatnost. U toku posljednjih 3 dana Sovjeti su izgubili na istočnom ratištu preko 400 oklopnih kola. Sigurnosna vozila ratne mornarice napali su u finskom zaljevju jedan odred lakih sovjetskih pomorskih borbenih snaga. Ova ista vozila potopila su jednu malu topovnjaču i teško oštetila nekoliko daljnih vozila.

Talijansko ratište: U južnoj Italiji poduzele su britansko-sjeveroameričke snage, u prostoru između obale tirenskog mora i Volturna, jake napadaje potpomognute oklopnim kolima. Borbe su još u punom toku. Jedan mjesni prodor sjeverozapadno od Kapua bio je odrezan. U istočnom dijelu Sredozemnoga mora napali su njemački borbeni i „Štuka“ zrakoplovi jednu neprijateljsku pratnju i znatno oštetili pogorcima bombi jednu krstaricu i dva razarača. Iz ove pratnje bio je potopljen jedan transportni brod od 1500 Brt. Dva malena obalska vozila ratne mornarice oborili su u Egejskom moru u vremenskom roku od 24 sata 4 neprijateljska bombardera. Njemačko zrakoplovstvo napalo je

jučer pojedine ciljeve u srednjem prostoru grada Londona.

Njemačke podmornice potopile su u borbi protiv neprijateljskog pomorskog saobraćaja 6 brodova sa ukupno 2500 Brt. i jedan razarač. Tri daljna broda bila su pogorcima torpeda teško oštećena. Osim toga oborili su naši čamci 6 neprijateljskih zrakoplova koji su bili uvršteni u svrhu osiguranja pratnje.

KRATKE VIJESTI

MAĐARSKA

Povišenje rente ratnim invalidima. Naredba ugarske vlade određuje da se rente za ratne invalide poviše za 20% dosadašnjeg iznosa. U istoj mjeri povišuju se doprinosi za ratnu siročad, ratne udovice i za roditelje palih vojnika te povišice ratnim slijepcima.

RUMUNJSKA

Antonescu školskoj mladeži. Državni vođa maršal Antonescu održao je je na krugovalu sat poduke školskoj mladeži ove zemlje. On ih je opominjao da budu radišni, skromni, disciplinirani i hrabri i da riječi RAD, Požrtvovnost i Strpljenje uzmu kao riječi vodilice u njihovom životu. Jedino će tako biti dostojni svojih preda i budućnost domovine. Današnji rumunjski narod i njegova država nijesu rezultat jednostavnog povjesnog razvitka nego plod neprestanih žrtava njihovih preda. Danas je borba žesća i oštrija nego ikad prije „izjavio je maršal“.

BUGARSKA

Izjednačavanje radničkih plaća. — Ministar trgovine Vasov izjavio je predstavnicima štampe, da se što prije moraju radničke plaće izjednačiti. Za svaku struku utvrditi će se temeljna plata a svaki će se radnik procijeniti prema svome radu i prema tome naplaćivati. Dandanas ima u Bugarskoj još mnogo privatnih poduzeća koja isplaćuju tako niske nadnice da ne mogu dostojati ni za minimum ekzistencije radnika. Vlada će tu pružiti pomoć.

Novinari u Dobridi. Jedna grupa novinara, koja je napravila putovanje po Dobruđi u svrhu propagande prispjela je u Dobridi. Ona je bila primljena od preko tisuće mladih Branika i od školske mladeži.

Kristov u Macedoniji. Ministar unutrašnjih poslova Kristov posjetio je macedonske gradove gdje je govorio o državnoj politici i o sređivanju unutrašnjih prilika. U dvima gradovima pomilovao je lično ministar mnoge građane i mlade ljude, koji su bili osuđeni radi protudržavnih zločina.

Prisilni rad za gostioničare. Šest gostioničara u Sofiji bili su osuđeni na šest dana prisilnog rada, jer su prodavali meso u bezmesnim danima.

Sudar vlakova. Pri sudaru vlakova između Dedeagača Gümrüdiša (u zapadnoj Traciji) bio je usmrćen jedan trgovac iz Dedeagača a 15 putnika bili su teško ranjeni.

GRČKA

Otstranjena poduka talijanskog jezika. U Pilichriachu otstranjena je poduka u talijanskom jeziku. Podučavanje talijanskog jezika na grčkim srednjim i trgovačkim školama bilo je ukinuto odlukom vlade. Nastavnici i lektori talijanskog jezika bili su otpušteni.

Kupnje suhog grožđa. Ministarstvo financija odobrilo je Ministarstvu za prehranu 117 milijona drahma za kupnju suhog grožđa. Od grožđa će se napraviti alkohol, koji će se dijeliti pučanstvu uz nisku cijenu.

Neuspjeli pokušaj u egejskom moru. Jedan izvidnički odio engleskih četa, koji se je bio iskrcao na otoku Kalynos u egejskom moru pod vodstvom jednog oficira bio je odmah nakon iskrcanja zarobljen. Taj engleski izvidnički odio imao je zadaću da sproveda akte sabotaže i ponio je sa sobom dinamita i upatjivača i raznog drugog eksplozivnog materijala.

Švedsko kamo ideš? U jednom članku sa naslovom „Šved-

sko kamo ideš?" raspravlja dnevnik „Folkets Dagblad“ pitanje o bježanju u masi danskih židova u Švedsku i kaže da nastojanja Švedana da dadu utočište židovskim izbjeglicama ne može da posluži višim ciljevima, da odstrane nevolju i siromaštvo. Neka se samo sjete na koji su način bili primljeni Švedani koji su dolazili iz Njemačke bez ikakve zaštite, bez kuće i kućišta. Ovima nije hילו dato ni darovani niti su bili ukonačeni niti im je bilo data besplatna opskrba. Druga je stvar sa tuđinskim židovima. Oni su neprijatelji Njemačke i naravno „dobri demokrati“

Marshall prigovara Staljinu. Kako se javlja iz Washingtona general Marshall je izjavio u jednoj tajnoj sjednici članova parlamenta Sjedinjenih država da se postojani zahtjevi sovjetske unije za drugi front očividno temelje na neshvaćanju sovjetske unije tehničkih problema vođenja amfibijskog rata. Obzirom na njihovo slabo iskustvo u pogledu tih operacija sovjetska unija podcjenjuje njihove poteškoće dočim su sjevernoamerikanski i engleski vojnici imali gorkog iskustva u Africi, Siciliji i u Pacifiku.

Panamerikanska stvarnost. Čilenski ministar financija prema vijestima iz Chile upozorio je na teško financijsko stanje državnih financija u Chile. Vlada je prisiljena da provede stroge mjere štednje. Samo najvažnija i najpotrebitija pitanja državnih interesa moraju se provodati. Svako rasipanje dandanas je nepodnošljivo. Kod ovog provođanja nastojace se, da se izbjegnu po mogućnosti sve socijalne nepravde. Oživljavanje narodne privrede nije samo važno radi unutrašnjih političkih nego i radi vanjsko političkih razloga, jer Chile mora znatno pojačati svoj doprinos za odbranu zapadne hemisfere.

Saglasnost u Moskvi

Malo prije nego su zasjeli za zeleni stol u Kremlju tri saveznička ministra vanjskih poslova sa njihovim stručnim savjetnicima, došlo je u Sjedinjenim državama do žestokog protubritskog prepada, koji je imao glavnu tendenciju da prikaže britansku vladu kao bezobzirnu u provođanju njezinih interesa. Ne uzimajući u obzir ove stranputične skokove preostaje ipak još pitanje, pošto se mora kao glavno pitanje smatrati pitanje „drugog fronta“, da ne bi smjela druga zamašna pitanja ometati moskovsko vijećanje osim pitanja termina i čisto vojnih objašnjenja.

U Berlinskim političkim krugovima gleda se na tok konference triju sila sa hladnokrvnošću, jer ona znači, kako je dokazano na-

stavak rasprodaje Evrope, kad bi išlo po volji učesnika konference. U ovoj svezi opaža se s interesom sve to veće odstupanje Anglo-amerikanaca od principa Atlantske karte i nijekanje starih garancija i obećanja. Predgovor, kako pišu „Pravda“ i „Izvjestja“ postavila još jedamput s potpunom jasnoćom zahtjeve za uspostavu drugog fronta. Ona je bila osobito potpomagana od britanskih komunista, koji su nastojali da provedu taj zahtjev sa svim silama kod britanske vlade te su naglašivali, da bi u protivnom slučaju vlada izgubila svako povjerenje naroda. U ostalom opaža se u Berlinu potpuno naginjanje anglo-amerikanske štampe na sovjetsku tezu, da se na moskovskoj konferenciji mora u prvom redu raspravljati o vojnim problemima pri čemu se u raspravljanju u raznim listovima jasno vidi sklonost da se mali narodi predadu sovjeticima.

Da se ovo mišljenje u Berlinu jednako shvaća i na neutralnoj strani, proizlazi iz jednog dopisa njujorškog korespondenta „Svenska Dagbadet“ u u kojem se kaže, da se u Londonu i Washingtonu vjerovatno primaju sovjetski zahtjevi u Moskvi.

Iz toga zaključuje vašingtonski dopisnik „Afton Tidnigen“ da je moskovska konferencija namještena igra, pošto je Moskva već objelodanila svoje zahljeve. Kako su bespredmetna sva predmijevanja i razlike u mišljenju podcrtava „Baseler National Zeitung“ pošto je utvrdio da u Washingtonu gledaju s velikim optimizmom na vijećanja. Glavni uzrok ovome optimizmu bio bi „da za sada ne postoje nikakove razlike u mišljenju o mjerama koje ove stranke shvaćaju kao uspješne za njihovu sigurnost“.

Tako se čitavi temelji debate iscrpljuju u „Debati o sigurnosti“ iz časa se sve to jasnije vidi da će Sovjeti biti pravi plodouživaoci konferencije, pošto su se u Engleskoj i u Saveznim državama odrekli prvašnjih prava na „strateške granice“.

U svakom slučaju je jasno, da Anglo-amerikanci čekaju sa spremnošću u Moskvi, da prime sve što Sovjeti drže kao protuuslugu za njihove napore u ratu, a što praktično znači predaju Evrope interesima Sovjeta. Nijedan čovjek u saveničkom takoru ne misli više na dato obećanje samoodređenja naroda ili na obranu Evrope od boljševizma, tako da se berlinska teza o nastavljenju rasprodaje Evrope mora shvaćati kao stvarno shvaćanje stvari.

Teroristički zračni napadaj na Niš

200 mrtvih, nekoliko stotina ranjenih Na 20 oktobra u 13 sati napali su anglo-amerikanski zrako-

plovi na razne objekte u Nišu te su prouzročili velike štete većinom na privatnim kućama. Broj ljudskih žrtava je veoma znatan. Do sada je izvađeno ispod ruševina 200 lješina, a broj ranjenih prelazi nekoliko stotina. Bilo je pogodeno i jedno sklonište, gdje je bilo dosta mrtvih. Anglo-amerikanski zrakoplovi pucali su iz strojnih pušaka na pučanstvo.

Odmah poslije bombardovanja pregledali su štete okružni predstojnik i organi upravnih vlasti te su pružili prvu pomoć nastradalim. Za vrijeme napadaja pučanstvo se je ponašalo sasvim mirno. Ogorčenje radi ovog terorističkog napadaja je veoma veliko.

ORGANIZACIJA PRODAJE RIBE (Jedan predlog)

Sva ulovljena riba mora da se dovede u skladište direktno iz lovišta bilo putem javnog sabiračkog broda, bilo putem ribarske lađe koju gospodar ili voditelj lova pod svoju odgovornost pošalje.

U skladištu će izvršni odbor (odnosno za to odgovorni organ) izmjeriti ribu i klasificirati, te izdati gospodaru broda priznanicu na količinu donesene ribe.

Gospodar će se, ako zahtjeva iz ulovljene ribe dati dio, prema ustanovljenom ključu za njegovu potrebu i potrebe njegove družine.

Izvršni odbor komasirati će ulovljenu ribu i klasificirati u tri kategorije.

I. kategorija: Lubin (dut) od po kilograma, unapred, zubatac (dut) od po kilograma, unapred, Trlja od 30 deka, unapred, Grb od po kg, unapred, lovrata (orada) od 1 kg., unapred, skuša (lokarda) od 25 dkg, unapred, Kirija od 1 kg., unapred, Jaglun od 5 kg unapred, jastog i rarog od kg 1, unapred.

II kategorija: Tunj, palamida, rumb i srodne ribe sve u I kategoriji ispod propisane težine, šarag, kantar, pagar, arbun, cipli, kanjci, lancarde, škarpina, ugor, jegulja, kovači, pauci, struni lice, tovar (molo), murina i slični do najmanje težine 15 deka.

III vrsta: Srdele i sve vrsti II kategorije ispod 15 deka. Sve vrsti landovine (raža i slične) sardeline gavuni (gerice) i ostali sitniži.

Pošto se utvrdi količina ulovljene ribe i klasificira sva ulovljena riba, izvršni organ, poslati će ribu iz skladišta u ribarnicu i gdje će biti izložena za prodaju u tri (ili 6) grupa.

Općina će izdati legitimacije za kupovanje ribe prema broju članova koje će biti tako udešene, da svaki može kupiti redom I. II. vrstu. Na vratima ribarnice biti će izložena lista, u kojoj će

biti naznačeno, koji brojevi imaju taj dan pravo na kupovanje ribe.

Izvršni organ će zabilježiti na legitimaciji koju je vrst kupac kupio i dotični neće moći kupiti istu vrstu dok se sve legitimacije ne obrede i dođe opet na njega red.

Dobiveni novac za ribu predati će se izvršnom odboru koji će ga predati gospodaru barke koji je donio ribu prema već izdatoj priznanici.

Cijenik će odrediti općina svaku 15 dana u saglasnosti sa odborom ribarske udruge,

Okružnica

Svi pričuvni (rezervni) častnici i dočasnici mornarice, koji se nalaze na području općine grada Šibenika imadu se prijaviti Lučkom Zapovjedništvu Šibenik zbog očevidnosti (evidencije). Imadu se prijaviti i svi oni, koji su ranije služili djelatno (aktivno) u mornarici.

Prijave će se vršiti u uredovnici Lučkog Zapovjedništva (zgrada Lučkog poglavarstva ulica Kralja Krešimira br. 5, I. kat) na dane 4, 5 i 6 studenog o. g. od 9 do 11 sati prije podne.

Pričuvnici mornari imadu se prijaviti na dane 8, 9 i 10 studenog o. g. od 9 do 11 sati prije podne.

Šibenik, 1. studenog 1943 g.

Lučko Zapovjedništvo Šibenik

NEZAVISNA DRŽAVA HRVATSKA PDREZNI URED ŠIBENIK

Br. 4346

POZIV

U svrhu uređenja mirovine po propisima Zakonskih odredaba o svrstavanju, berivima i mirovinama državnih službenika od 27. XI. 1941. broj CDXXXVXX-2115-Z-1941 i 19-XII-1942 broj CCCXL-2738-Z-1942 pozivaju se svi umirovljenici (osobni, obiteljski, milosno opskrbinne, milostinje, životne rente, milostinje po aktu vladalačke milosti, potpore, pomoći i priznanja) da podnesu ovom uredu (u izvorniku ili ovjetrovljenom propisu) odluku o ustanovljenju mirovine, izvod o obiteljskom stanju i prijavu za primanje dodatka na skupoću za sebe ženu i djecu.

Na osnovu ovih isprava i zadnjeg kupona o mirovini u dinarima isplatiti će se uz priznanicu jednokratna pomoć po odredbi Poglavnika P. V. br. 12706-II-262-1943 od 21-VXXX-1943, kao i mirovina, podpora odnosno milostinja za mjesec listopad i studeni.

Šibenik, 30 listopada 1943.

Nadstojnik ureda:
BELOTI

Tisak: Pučka Tiskara - Šibenik